

Høringsinstanser i følge liste

Deres ref

Vår ref.

2012/11645 ANNMAL

Dato

27.06.2012

Høring - Nye bevarings- og kassasjonsbestemmelser for kommunene og fylkeskommunene

Riksarkivaren sender med dette utkast til reviderte felles bevarings- og kassasjonsbestemmelser for kommunene og fylkeskommunene på høring. Riksarkivaren tar sikte på at de reviderte bestemmelsene skal erstatte bevarings- og kassasjonsbestemmelsene for fylkeskommunene og kommunene, henholdsvis kapittel IV og V i forskrift av 01.12.1999 nr. 1566 om utfyllende tekniske og arkivfaglige bestemmelser om behandling av offentlige arkiver (Riksarkivarens forskrift).

1 Bakgrunn

Bakgrunnen for revisjonen er at det gjeldende regelverket på mange måter er foreldet og at forvaltningen i liten grad er stand til å bruke reglene effektivt. Gjeldende regelverk for fylkeskommunen og kommunen baserer seg på regelverk fra henholdsvis 1986 og 1987. Siden slutten av 1980-tallet har kommunen og fylkeskommunen fått og mistet oppgaver, og flere saksfelt har vokst betraktelig i omfang og betydning. Endret begrepsbruk i forvaltningen, nye arkivnøkler og den digitale revolusjonen i perioden har også bidratt til at regelverket i dag fremstår som utdatert og vanskelig å praktisere.

De siste 15 årene er også Arkivverkets bevarings- og kassasjonsmetodikk blitt endret på flere sentrale områder. I gjeldende regelverk for kommunene og fylkeskommunene er statistiske utvalg hyppig brukt (dvs. at saker vedrørende personer født 1., 11. og 21. hver måned bevares, mens saker vedrørende personer født andre datoer kasseres). Denne utvalgsmetoden er ikke hensiktsmessig med tanke på bevaring av rettighetsinformasjon, som det de senere årene har vært økt fokus på. Riksrevisjonens rapport fra 2010, som advarte mot faren for uhjemlet kassasjon i kommunal sektor som en følge av utdaterte bevarings- og kassasjonsregler, har ytterligere fremhevet behovet for nye regler.

På denne bakgrunn igangsatte Riksarkivaren et prosjekt som fikk i oppgave å utarbeide regler som bidrar til at offentlig sektor på en enklere måte kan gjennomføre kassasjon og samtidig identifisere det bevaringsverdige materialet slik at dette blir bevart for ettertiden.

2 Forslag til nye felles bevarings- og kassasjonsbestemmelser for kommunene og fylkeskommunene

Høringsutkastet til nye bestemmelser er basert på en gjennomgang av kommunens og fylkeskommunens funksjoner. Delprosjektet har utarbeidet to kartleggingsrapporter, en for kommunen og en for fylkeskommunen, samt et høringsnotat med bevarings- og kassasjonsbegrunnelser, i tillegg til forslag til bevarings- og kassasjonsbestemmelser.

I arbeidet med revideringen av bestemmelsene har Riksarkivaren benyttet en funksjonsbasert tilnærming hvor bevarings- og kassasjonsvurdering bygger på en gjennomgang av oppgaver og aktiviteter. Det betyr at vurderingen av de foreslåtte endringer forutsetter fagkompetanse innen de enkelte funksjonene. Vi anser det derfor å være av vesentlig betydning at kommunene og fylkeskommunene i sin gjennomgang av høringsdokumentene trekker inn de kommunale og fylkeskommunale enhetene som har kompetanse innenfor de ulike områdene.

3 Høringsspørsmål

Riksarkivaren ber om samtlige høringsinstansers syn på følgende:

1. De overordnede bevarings- og kassasjonsvurderingene som ligger til grunn for regelutkastet (kapittel 1 i høringsnotatet)

Riksarkivaren ber kommunene, fylkeskommunene, kommunale og fylkeskommunale arkiv, og interkommunale arkiv i tillegg ta stilling til følgende problemstillinger:

2. Bevaring av saker som blir politisk behandlet:

Prosjektet har foreslått bevaring av alle saker som legges frem for kommunestyre og fylkesting samt politiske råd, utvalg og komiteer oppnevnt av kommunestyre og fylkesting eller hjemlet i kommuneloven, dvs. møteinnkallinger med sakslister og vedlegg, forhandlings- og vedtaksprotokoller og møtereferater. Prosjektgruppen er imidlertid usikker på om også den administrative behandlingen av saker som behandles politisk alltid skal bevares.

- Skal den administrative behandlingen av den politiske saken bevares også i de tilfellene der saksområdet ikke er funnet bevaringsverdig?
- Er dette viktig for å gi ettertiden et utfyllende og korrekt bilde av saksbehandlingen og sakens kompleksitet?

3. Bevaring av individinformasjon:

Prosjektgruppen har valgt å gå bort fra bevaring av statistiske utvalg. På områder hvor saksbehandlingen medfører arkivering av individopplysninger (elevinformasjon, klientinformasjon osv) har prosjektgruppen vurdert hvorvidt disse opplysningene bør bevares for å dokumentere langvarige rettigheter eller av andre bevaringshensyn. (Se drøftinger i kapittel 6, 7 og 8 i høringsnotatet). I stedet for å bevare alle individbaserte opplysninger om personer født 1. 11. og 21. hver måned, har prosjektgruppen foreslått bevaring av definerte, vesentlige saks- og informasjonstyper som dokumenterer langvarige rettigheter eller er bevaringsverdige av andre årsaker.

- Blir hensynet til langvarig rettighetsdokumentasjon tilstrekkelig ivaretatt ved denne tilnæringsmåten?

4. Kartleggingens dekningsgrad:

Prosjektgruppen har gjennomført en grundig kartlegging, men det kan tenkes at enkelte oppgaver likevel ikke er fanget opp i kartleggingen (se høringsnotatet og kartleggingsrapportene). Høringsinstansene bes beskrive oppgaver som det ikke er gjort tilstrekkelig rede for i høringssvaret.

- Er det oppgaver som ikke er fanget opp i kartleggingen?

5. Andre endringer i forslaget:

Ved behov for justeringer bes høringsinstansene fremme andre begrunnede forslag til bevarings- og kassasjonsregler innen de ulike fagområdene.

- Er det behov for å justere forslaget til nye bevarings- og kassasjonsbestemmelser på andre områder enn de som er beskrevet ovenfor?

Vi ber om at eventuelle merknader i størst mulig grad begrunnes og knyttes til de enkelte kapitler og avsnitt i regelverksutkastet og høringsnotatet.

4 Administrative og økonomiske konsekvenser

Revisjonen vil ikke ha økonomiske konsekvenser av betydning. Ettersom forskriftsendringen i hovedsak har som formål å oppdatere og presisere gjeldende regelverk, vil forskriftsendringen heller ikke ha administrative konsekvenser av betydning.

Implementering av nye bevarings- og kassasjonsbestemmelser forutsetter at funksjonalitet for bevaring og kassasjon finnes innebygd i organers arkivsystemer før systemene tas i bruk. For en del virksomheter vil dette medføre endringer i rutiner og praksis for arkivdanning. Endringene er imidlertid en konsekvens av at forvaltningen har gått over til elektronisk arkivdanning.

Implementering og anvendelse av bestemmelsene skal tilpasses virksomhetens egenart. Konsekvensen av en slik tilpasning vil være at kommuner og fylkeskommuner må tilrettelegge sin arkivdanning slik at formålet med bestemmelsene blir oppfylt. Dette inngår imidlertid allerede i det lovpålagte arkivansvaret, som innebærer at offentlige organer skal innrette sine arkiver slik at de er sikret som informasjonskilder for samtid og ettertid, jf. arkivloven § 6.

5 Høringen

Høringsuttalelser sendes til Riksarkivarens postmottak: riksarkivet@arkivverket.no.

Høringsnotat, regelverksutkastet og kartleggingsrapportene er også tilgjengelig på Arkivverkets hjemmesider: <http://www.arkivverket.no/arkivverket/Offentlig-forvaltning/Hoeringer>

Høringsuttalelser utbes innen 1. oktober 2012.

Med hilsen

Ivar Fønnes
riksarkivar

Anne Mette Dørum
avdelingsdirektør

Vedlegg:

6. Høringsnotat
7. Utkast til nye bevarings- og kassasjonsbestemmelser
8. Liste over høringsinstanser